

Podręcznik **KSeF**

*Zasady ogólne i założenia systemowe
Krajowego Systemu e-Faktur*

e-book cz. 2

od KSEF EKSPERT LTCA

Spis treści

1. PODMIOTY OBOWIĄZANE DO KORZYSTANIA Z KSEF NA POTRZEBY OBOWIĄZKOWEGO E-FAKTUROWANIA	01
2. KSEF A STAŁE MIEJSCE PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ (SMPD) W POLSCE	02
3. KSEF A PODMIOTY ZWOLNIONE Z VAT	04
4. PODMIOTY WYŁĄCZONE Z OBOWIĄZKU E-FAKTUROWANIA	05
5. OBOWIĄZEK E-FAKTUROWANIA A KORZYSTANIE Z KSEF	10
6. FAZOWANIE TERMINU WEJŚCIA W ŻYCIE OBOWIĄZKU E-FAKTUROWANIA	11
7. PODMIOTY „WYKLUCZONE CYFROWO”	12

KSeF EKSPERT

WDROŻENIE KSeF PROSTSZE, NIŻ MYŚLISZ

Podmioty obowiązane do korzystania z KSeF na potrzeby obowiązkowego e-fakturowania

Obecnie stosowanie KSeF jest całkowicie dobrowolne, a wystawienie e-faktury oparte jest na 2 wersji schemy xml, tj. struktury logicznej FA(2).

Każdy przedsiębiorca może więc dobrowolnie rozpocząć korzystanie z KSeF przed terminem wejścia w życie obowiązkowego e-fakturowania.

Dobrowolne e-fakturowanie w KSeF przed 1 lutego 2026 roku wymaga zgody kontrahenta.

Zgoda taka ma na celu uzyskanie od kontrahenta potwierdzenia, iż ten jest gotowy na KSeF i będzie w stanie odebrać fakturę zakupu w systemie

Ustawa nie narzuca formy uzyskania omawianej zgody, niemniej sugerowanym jest zachowanie formy pisemnej (dla celów dowodowych).

Jeżeli jednak nasz kontrahent nie wyrazi zgody na e-fakturę bądź w ogóle nie chcemy o nią występować, nie blokuje to wystawcy z możliwością zadziałania w KSeF.

Przedsiębiorca będzie mógł rozpocząć dobrowolne wystawianie e-faktur w KSeF, przy czym nie będzie mógł przyjąć, że te e-faktury są odebrane przez Kontrahenta w KSeF. Konieczne więc będzie jej doręczenie poza systemem (jako wizualizacji papierowej lub elektronicznej).

Uwaga

Podmiotami (przedsiębiorcami) obowiązаныmi do stosowania e-fakturowania i korzystania z Krajowego Systemu e-Fakturowania będą podmioty:

- posiadające w Polsce siedzibę prowadzonej działalności gospodarczej, oraz
- posiadające w Polsce stałe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej (tzw. SMPD).

Status, wielkość przedsiębiorstwa, czy rejestracja jako podatnik VAT (czynny lub zwolniony) będą bez znaczenia.

KSeF a stałe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej (SMPD) w Polsce

O ile miejsce siedziby nie powinno budzić wątpliwości, to określenie, iż dany podmiot posiada w Polsce stałe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej (SMDP lub z ang. fixed establishment) nie jest już takie oczywiste.

W tym zakresie warto zwrócić uwagę na dwie okoliczności.

Po pierwsze, sam fakt zarejestrowania się dla celów VAT w Polsce nie ma znaczenia i sam z siebie nie kreuje SMPD.

Jest bowiem wiele podmiotów, które rejestrują się dla celów VAT i prawidłowego rozliczenia zakupów lub sprzedaży opodatkowanej na terytorium Polski, niemniej nie wykreowały SMDP (np. podmioty z branży budowlano-montażowej realizujące w Polsce inwestycje budowlane i korzystające z podwykonawców, czy też podmioty z branży dystrybucyjnej, korzystające z lokalizowanych w Polsce hubów logistycznych, które rozpoznają w Polsce tzw. WNT).

Podobnie nie można stawiać znaku równości pomiędzy SMPD a tzw. zakładem podatkowym wykreowanym na gruncie przepisów o podatku dochodowym oraz odpowiednich umów bilateralnych (UPO) w sprawie unikania podwójnego opodatkowania.

Omawiane okoliczności mogą sugerować istnienie SMPD, jednak nie przesądzają o takim statusie działalności.

Po drugie, należy mieć na względzie, że polska ustawa o VAT nie zawiera definicji SMPD. Znajdziemy ją za to w Dyrektywie VAT. Zgodnie z nią, przez stałe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej rozumie się dowolne miejsce, inne niż miejsce siedziby działalności gospodarczej podatnika, które charakteryzuje się wystarczającą stałością oraz odpowiednią strukturą w zakresie zaplecza personalnego i technicznego.

KSeF a stałe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej (SMPD) w Polsce

Definicja ta budzi wiele wątpliwości interpretacyjnych i każdorazowo wymaga zindywidualizowanego podejścia do konkretnej sytuacji gospodarczej i działań danego podmiotu. Stąd zalecanym jest wnikliwe przeanalizowanie statusu danego podmiotu i rozważenie wystąpienia z wnioskiem o interpretację indywidualną, zanim KSeF stanie się obowiązkowy. Błędne przeświadczenie o braku statusu SMPD może skutkować brakiem wystawiania e-faktur wbrew obowiązkowi i narażać przedsiębiorców na kary pieniężne jakie mają obowiązywać od 1 stycznia 2027 r.

Z drugiej strony, czy nabywcy mogą czuć się „bezpiecznie”? Ministerstwo Finansów w nieoficjalnych wypowiedziach wskazuje, że otrzymanie wadliwie wystawionej faktury poza systemem KSeF, wystawionej wbrew obowiązkowi e-fakturowania przez podmiot, który był w błędzie co do braku statusu SMPD, nie będzie kwestionowane i będzie uprawniało nabywcę do skorzystania z prawa do odliczenia.

Zapewnienie to nie zmienia jednak faktu, iż pewne działania weryfikacyjne ze strony nabywcy powinny być podejmowane. W szczególności, gdy nabierze on (lub obiektywnie powinien nabrać) uzasadnionych wątpliwości co do braku wykreowania SMDP przez sprzedawcę (tzw. należyta staranność VAT).

Jednocześnie warto wyraźnie podkreślić, że o ile podmioty posiadające siedzibę poza granicami kraju, w tym nieposiadające w Polsce SMPD są wyłączone z obowiązku e-fakturowania, to już wystawienie na rzecz takich podmiotów faktury przez polskiego przedsiębiorcę (np. z tytułu eksportu towarów) będzie obligowało do jej wystawienia w formie ustrukturyzowanej w KSeF. Jedynie doręczenie takiej e-faktury będzie się odbywało w sposób uzgodniony z kontrahentem, zwyczajowo poza KSeF (w formie odpowiedniej wizualizacji papierowej lub elektronicznej).

KSeF a podmioty zwolnione z VAT

Docelowo Krajowy System e-Faktur ma być obowiązkowy i to nie tylko dla podatników VAT czynnych, ale również dla szeregu podmiotów, w tym przedsiębiorców VAT zwolnionych, niezależnie od tego czy są zarejestrowani jako podatnicy VAT zwolnieni, czy też nie.

Tym samym, status podatnika jako zwolnionego z VAT nie ma znaczenia, podobnie jak to, czy dokonaliśmy rejestracji jako podatnik VAT zwolniony i taki status przedsiębiorcy widnieje na tzw. Białej Liście, tj. w wykazie podatników VAT (<https://www.podatki.gov.pl/wykaz-podatnikow-vat-wyszukiwarka>).

Zwolnienie z VAT obejmuje dwa rodzaje sytuacji:

- zwolnienie podmiotowe oraz
- zwolnienie przedmiotowe.

Co do zasady, o zwolnieniu podmiotowym mówimy, gdy:

- dany przedsiębiorca nie przekracza określonego ustawą progu sprzedaży netto (bez podatku) w wysokości 200.000,00 zł [od roku 2026-240.000,00 zł];
- wyżej wymieniony próg nie jest przekroczony w bieżącym ani w poprzednim roku podatkowym, a w razie rozpoczęcia działalności nie jest przekroczony próg w proporcji do okresu prowadzonej działalności gospodarczej w danym roku podatkowym (roku rozpoczęcia tej działalności),
- przedsiębiorca nie podejmuje się wykonywania działalności wyłączonej ze zwolnienia, np. dostaw samochodów osobowych, budynków i budowli,

urządzeń elektrycznych, komputerów i wyrobów elektrycznych, czy preparatów kosmetycznych i toaletowych, czy też świadczenia usług doradczych.

Ze zwolnieniem przedmiotowym i braku konieczności rejestracji na VAT mamy natomiast do czynienia, gdy dany podmiot wykonuje wyłącznie czynności zwolnione od opodatkowania, skonkretyzowane i wprost wymienione w katalogu zamkniętym w ustawie o VAT. Takimi czynnościami powszechnie występującymi są m.in.:

- świadczenia medyczne wykonywane przez lekarzy, dentystów czy pielęgniarki służące profilaktyce, zachowaniu, ratowaniu, przywracaniu i poprawie zdrowia,
- świadczenia związane z opieką nad osobami niepełnosprawnymi, przewlekłe chorymi lub osobami w podeszłym wieku,
- świadczenia dotyczące prywatnego nauczania, czy też
- świadczenie usług wynajmu nieruchomości na cele mieszkaniowe.

Bazując na powyższych przypadkach warto zatem podkreślić, że jeżeli podmiot zwolniony z VAT będzie wystawiać fakturę VAT to może być zobligowany do działania w KSeF, w każdym przypadku, gdy nabywcą świadczeń tego podmiotu będzie inny przedsiębiorca posiadający NIP (np. podatnik VAT czynny). W przypadku nabywców o statusie konsumenta, wystawienie e-faktury w KSeF zależać będzie wyłącznie od woli wystawcy (dobrowolność fakturowania konsumentów w KSeF).

Podmioty wyłączone z obowiązku e-fakturowania

Podmioty wyłączone z obowiązku wystawiania e-faktur podzielić można na dwie grupy, tj. podmioty wyłączone z mocy ustawy o VAT oraz podmioty wyłączone na gruncie rozporządzeń wykonawczych.

Podmiotami, których z mocy ustawy nie dotyczy obowiązek e-fakturowania w KSeF są:

- przedsiębiorcy zagraniczni, nieposiadający w Polsce siedziby działalności gospodarczej ani stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej;
- przedsiębiorcy zagraniczni, którzy posiadają w Polsce stałe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej, przy czym to miejsce nie uczestniczy w dostawie towarów lub świadczeniu usług, dla których wystawiono fakturę;
- przedsiębiorcy wystawiający faktury na rzecz nabywcy towarów lub usług będącego osobą fizyczną nieprowadzącą działalności gospodarczej (konsumentów);
- przedsiębiorcy korzystający z określonych procedur szczególnych, dokumentujących czynności rozliczane w tych procedurach, tj. z:
 - a.procedury nieunijnej dotyczącej niektórych usług (rozliczanie w OSS usługodawców z krajów trzecich, świadczących na terytorium UE usługi typu TBE: telekomunikacyjne, nadawcze lub świadczone drogą elektroniczną, np. usługi chmurowe oraz hosting);
 - b.procedury w zakresie świadczenia usług międzynarodowego okazjonalnego przewozu drogowego osób (świadczonych na terytorium UE, w tym Polski, gdzie przewoźnik nie musi się rejestrować dla celów VAT, lecz składa uproszczoną deklarację VAP-1);
 - c.procedury dotyczącej sprzedaży na odległość towarów importowanych (rozliczanie w IOSS dostawców z krajów trzecich);

Moim zdaniem

Wyżej wskazane podmioty mogą wystawiać faktury z pominięciem KSeF, a więc przy uwzględnieniu dotychczasowego sposobu dokumentacji sprzedaży, w formie papierowej lub elektronicznej.

Ustawa wskazuje jednocześnie, że podmioty zagraniczne, o których mowa w pierwszych dwóch punktach mogą (na zasadzie dobrowolności) wystawiać faktury ustrukturyzowane.

Podmioty wyłączone z obowiązku e-fakturowania

- przedsiębiorcy dokumentujący czynności, które z uwagi na swoją specyfikę zostały wyłączone z e-fakturowania na mocy rozporządzenia wykonawczego.

Odnosząc się natomiast do podmiotów, o których mowa w ostatnim punkcie, odnoszącym się do rozporządzenia wykonawczego wskazać należy, że Minister właściwy do spraw finansów publicznych może określić, w drodze rozporządzenia, przypadki odpowiednio udokumentowanych dostaw towarów lub świadczenia usług, w których podatnik nie ma obowiązku wystawiania faktur ustrukturyzowanych, uwzględniając:

- specyfikę niektórych rodzajów działalności związaną z liczbą i rodzajem czynności wymagających udokumentowania;
- konieczność zapewnienia szczególnych sposobów dokumentowania czynności przez podatników;

- możliwości techniczno-organizacyjne związane z dokumentowaniem czynności przez podatników;
- konieczność przeciwdziałania nadużyciom związanym z unikaniem prawidłowego dokumentowania czynności przez podatników.

I tak, na gruncie projektu omawianego rozporządzenia nie ma obowiązku wystawiania e-faktur w następujących przypadkach:

Ważne

Prace legislacyjne nad ostateczną treścią rozporządzenia wykonawczego nie zostały jeszcze ukończone!

Podmioty wyłączone z obowiązku e-fakturowania

1 świadczenie usług w zakresie kontroli i nadzoru ruchu lotniczego, za które są pobierane opłaty trasowe, udokumentowanych fakturami wystawianymi za okresy miesięczne przez Centralne Biuro Opłat Trasowych (CRCO) Europejskiej Organizacji do Spraw Bezpieczeństwa Żeglugi Powietrznej (EUROCONTROL) w imieniu Polskiej Agencji Żeglugi Powietrznej;

2 świadczenie usług przejazdu autostradą płatną, udokumentowanych fakturami w formie biletu jednorazowego, wystawianymi przez podatników VAT uprawnionych do świadczenia tych usług, podmioty działające w imieniu i na rzecz podatnika lub upoważnione przez niego osoby trzecie;

3 świadczenie usług przewozu osób na dowolną odległość: kolejami normalnotorowymi, taborem samochodowym, statkami pełnomorskimi, środkami transportu żeglugi śródlądowej i przybrzeżnej, promami, samolotami i śmigłowcami, udokumentowanych fakturami w formie biletu jednorazowego, wystawianymi przez podatników VAT uprawnionych do świadczenia tych usług, podmioty działające w imieniu i na rzecz podatnika lub upoważnione przez niego osoby trzecie;

4 świadczenie usług zwolnionych od podatku od towarów i usług na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 7, 37–41 ustawy o VAT, udokumentowanych fakturami lub innymi dowodami wystawianymi przez podatników VAT

uprawnionych do świadczenia tych usług, podmioty działające w imieniu i na rzecz podatnika lub upoważnione przez niego osoby trzecie;

5 dostawa towarów i świadczenie usług udokumentowane zgodnie z art. 106d ust. 1 ustawy o VAT, jeżeli podmiot nabywający towary lub usługi od podatnika nie jest zidentyfikowany na potrzeby tej czynności za pomocą numeru identyfikacji podatkowej (NIP) podatnika;

6 dostawa towarów i świadczenie usług udokumentowane zgodnie z art. 106d ust. 1 ustawy o VAT, jeżeli podmiot, który zobowiązał podatnika do wystawiania faktur w jego imieniu i na jego rzecz nie jest zidentyfikowany na potrzeby tej czynności za pomocą numeru identyfikacji podatkowej (NIP) podatnika.

Precyzując przy tym wyżej wymienione wyłączenia wskazać należy, że pkt 4 dotyczy podlegających zwolnieniu przedmiotowemu usług finansowych i ubezpieczeniowych – co istotne – świadczonych przez podmioty uprawnione, a więc podmioty rynku finansowego i ubezpieczeniowego, których działalność podlega określonym wymogom prawnym i kontroli.

Wśród usług finansowych i ubezpieczeniowych wyróżnić możemy:

- transakcje dotyczące walut, banknotów i monet używanych jako prawny środek płatniczy (z wyłączeniem kolekcjonerskich, numizmatycznych),

Podmioty wyłączone z obowiązku e-fakturowania

- usługi ubezpieczeniowe, usługi reasekuracyjne i usługi pośrednictwa w świadczeniu usług ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych, a także usługi świadczone przez ubezpieczającego w zakresie zawieranych przez niego umów ubezpieczenia na cudzy rachunek, z wyłączeniem zbywania praw nabytych w związku z wykonywaniem umów ubezpieczenia i umów reasekuracji,
- usługi udzielania kredytów lub pożyczek pieniężnych oraz usługi pośrednictwa w świadczeniu usług udzielania kredytów lub pożyczek pieniężnych, a także zarządzanie kredytami lub pożyczkami pieniężnymi przez kredytodawcę lub pożyczkodawcę,
- usługi w zakresie udzielania poręczeń, gwarancji i wszelkich innych zabezpieczeń transakcji finansowych i ubezpieczeniowych oraz usługi pośrednictwa w świadczeniu tych usług, a także zarządzanie gwarancjami kredytowymi przez kredytodawcę lub pożyczkodawcę,
- usługi w zakresie depozytów środków pieniężnych, prowadzenia rachunków pieniężnych, wszelkiego rodzaju transakcji płatniczych, przekazów i transferów pieniężnych, długów, czeków i weksli oraz usługi pośrednictwa w świadczeniu tych usług,
- usługi, w tym także usługi pośrednictwa, których przedmiotem są udziały w: spółkach / innych niż spółki podmiotach, jeżeli mają one osobowość prawną - z wyłączeniem usług przechowywania tych udziałów i zarządzania nimi,
- usługi, których przedmiotem są instrumenty finansowe, o których mowa w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2023 r. poz. 646 i 825), z wyłączeniem przechowywania tych instrumentów i zarządzania nimi, oraz usługi pośrednictwa w tym zakresie.

Odnosząc się natomiast do pkt 5 i 6 powyższej listy wyjaśnić należy, że dotyczą one transakcji tzw. samofakturowania z pomiotami zagranicznymi.

Moim zdaniem

Wyłączeniu z obowiązku e-fakturowania podlega więc samofakturowanie transgraniczne zarówno, gdy:

- zagraniczny przedsiębiorca nieposiadający NIP, który jako nabywca zobowiązał się do wystawienia faktury sprzedaży w imieniu i na rzecz polskiego przedsiębiorcy, jak i
- polski przedsiębiorca, który jako nabywca zobowiązał się do wystawienia faktury sprzedaży w imieniu i na rzecz zagranicznego przedsiębiorcy nieposiadającego NIP.

Mówimy tutaj wyłącznie o bezpośredniej relacji nabywcy i sprzedawcy.

Podmioty wyłączone z obowiązku e-fakturowania

Wyżej wskazane sytuacje powszechnie występują w transakcjach transgranicznych (np. WDT, eksport towarów lub wewnątrzwzajemne świadczenie usług). Podkreślić jednak należy, że omawiane wyłączenie obejmuje wyłącznie sytuacje, w której podmiotem samofakturowującym jest nabywca towarów lub usług. Nie przewidziano w tym zakresie analogicznego wyłączenia dla podmiotów innych niż nabywcy, którzy również mogą być uprawnieni do fakturowania sprzedaży w imieniu i na rzecz sprzedawców (np. pośrednicy, agenci, płatnicy, czy organizatorzy transakcji) jako upoważnione osoby trzecie.

Niezależnie jednak od powyższych uwag warto zaznaczyć, że powoływane tutaj samofakturowanie musi być uregulowane umownie, a sama treść umowy musi przewidywać procedurę zatwierdzania przez sprzedawcę poszczególnych faktur jakie wystawia nabywca (lub upoważniona osoba trzecia).

Jak bowiem stanowi ustawa o VAT, podmiot nabywający towary lub usługi od podatnika może wystawiać w imieniu i na rzecz tego podatnika faktury:

- dokumentujące dokonanie przez podatnika sprzedaży na rzecz tego podmiotu,
- dokumentujące otrzymanie należności „zaliczkowej”,
- dokumentujące świadczenia na rzecz podmiotu z państwa trzeciego, opodatkowanych na terytorium tego państwa trzeciego

- jeżeli ten podmiot i ten podatek wcześniej zawarli umowę w sprawie wystawiania faktur w imieniu i na rzecz tego podatnika, w której została określona procedura zatwierdzania poszczególnych faktur przez podatnika dokonującego tych czynności.

Jednocześnie ustawa zezwala na analogiczny sposób postępowania przyjęty przez inne podmioty niż nabywcy i wskazuje, że faktury może wystawiać w imieniu i na rzecz podatnika również upoważniona przez niego osoba trzecia, w szczególności jego przedstawiciel podatkowy.

Moim zdaniem

Na tle obowiązków KSeF może zatem zaistnieć potrzeba wprowadzenia gruntownych zmian w tego rodzaju umowach i warto poddać to analizom, w szczególności pod kątem omówionego wyłączenia oraz pod kątem wspomnianego procesu akceptacji faktur.

Jednocześnie wskazać należy, że wyżej wspomniany projekt rozporządzenia reguluje również sytuacje, w której pomimo braku obowiązku wystawienia e-faktury, przedsiębiorca może ją wystawić (wedle uznania). Dotyczy to przypadku dostawy towarów i świadczenia usług, dokumentowanych w ramach samofakturowania nabywcy zagranicznego, który jest zidentyfikowany na potrzeby danej czynności w państwie członkowskim innym niż Rzeczpospolita Polska, za pomocą numeru VAT UE.

Obowiązek e-fakturowania a korzystanie z KSeF

Omawiając tematykę obowiązkowego KSeF, przed poruszeniem tematyki fazowania terminów obowiązywania obligatoryjnego e-fakturowania należy wyraźnie zaznaczyć, że zagadnienia związane z korzystaniem z KSeF oraz związane z obowiązkiem wystawiania e-faktury to dwie różne kwestie, których nie należy ze sobą utożsamiać.

Poniżej opisujemy określone terminy wejścia w życie obowiązkowego e-fakturowania, które ma nastąpić w określonych etapach (tzw. fazowanie). Główne etapy podzielić można na dwie daty:

- 1 lutego 2026 r. oraz
- 1 kwietnia 2026 r. [szczegóły w dalszej części].

Od wskazanych powyżej terminów wejścia w obowiązek wystawiania e-faktury sprzedaży należy wyraźnie odróżnić zasadność przygotowania się na korzystanie z KSeF i możliwość dostępu do KSeF pod kątem zapoznania się i pobrania faktur zakupu. Tutaj termin jest jeden – 1 lutego 2026 r.

Zatem nawet, jeśli jesteśmy przedsiębiorcą, którego obejmie obowiązek wystawienia e-faktury sprzedaży w terminie późniejszym niż 1 lutego 2026 r. to, pod kątem transakcji zakupowych podmiot ten powinien móc korzystać z KSeF już od 1 lutego 2026 r.

Stąd zasadnym jest, aby wszelkie uprawnienia i uwierzytelnienia zostały przydzielone już na 1 lutego 2026 r.

W przeciwnym wypadku, możemy mieć problem z odbiorem faktur zakupu, a sam sprzedawca może nie być zainteresowany doręczeniem nam wizualizacji e-faktury poza systemem. Nie będzie też miał takiego obowiązku. Założeniem KSeF jest bowiem wymiana dokumentów (e-faktur) online pomiędzy przedsiębiorcami krajowymi i żaden przepis nie obliuguje przedsiębiorców do doręczania wizualizacji e-faktur poza KSeF. Wyjątki w tym zakresie są przewidziane jedynie w ograniczonym zakresie i z reguły dotyczą podmiotów, które w ogóle nie mają możliwości uwierzytelnienia i korzystania z KSeF (np. podmioty zagraniczne lub konsumenci).

Uwaga

Odróżnienie obowiązku wystawiania e-faktur od zasadności korzystania z KSeF ma szczególne znaczenie dla podmiotów tzw. „wykluczonych cyfrowo”. Ci mają wejść w obowiązek e-faktury najpóźniej 1 stycznia 2027 r.

Wcześniej natomiast mogą wystawiać faktury w formie papierowej lub elektronicznej, wartość tych faktur łącznie (per miesiąc) nie przekracza kwoty 10.000,00 zł (należności ogółem).

Nie oznacza to jednak, że wcześniej mogą sobie odpuścić KSeF, ponieważ od 1 lutego 2026 roku potencjalne faktury zakupu będą im udostępniane dzięki KSeF.

Fazowanie terminu wejścia w życie obowiązku e-fakturowania

Nowelizacja ustawy o VAT przewidująca odsunięcie w czasie obowiązkowego e-fakturowania w KSeF z 1 lipca 2024 r. na 1 luty 2026 r. przewiduje jednocześnie wejście w obowiązek e-fakturowania wszystkich przedsiębiorców, w tym VAT czynnych i zwolnionych.

W aktualnej nowelizacji jednak – zgodnie z zapowiedziami Ministerstwa Finansów – uwzględniono etapowe wejście w obowiązek e-fakturowania.

Jako pierwsi, zobowiązanymi do wystawiania faktur ustrukturyzowanych będą największe podmioty, tj. te, których wartość sprzedaży brutto (wraz z podatkiem) za rok 2024 przekroczyła próg 200 milionów złotych. Dla tych przedsiębiorców datą graniczną jest wcześniej wspomniany 1 luty 2026 roku i w związku z odniesieniem progu 200 mln do roku 2024, podmioty te już mogą zweryfikować datę wejścia w obowiązek e-fakturowania sprzedaży.

Treść przepisów stanowi jednocześnie, że wszyscy pozostali przedsiębiorcy również są zobligowani do wystawiania faktur ustrukturyzowanych od 1 lutego 2026 r., z tym zastrzeżeniem, że jeśli u danego podmiotu wartość sprzedaży brutto za rok 2024 jest niższa niż 200 mln zł to, w okresie od 1 lutego do 31 marca 2026 r. mogą oni wystawiać faktury w formie papierowej lub elektronicznej.

Konsekwentnie, podmioty te w okresie od 1 lutego do 31 marca 2026 r. będą mogły wystawiać zarówno faktury w postaci papierowej, elektroniczne, jak i e-faktury. Uprawnienie to wygaśnie jednak już 1 kwietnia 2026 r. i od tego momentu wystawianie faktur w formie papierowej lub elektronicznej (bez zachowania schemy) nie będzie możliwe.

Stąd o powszechnym e-fakturowaniu w KSeF z pewnością będzie można mówić po 1 kwietnia 2026 r. (z zastrzeżeniem uprawnień podmiotów “wykluczonych cyfrowo”).

Podmioty „wykluczone cyfrowo”

Od wyżej wskazanych zasad jest jeden wyjątek. Wyjątek ten dotyczy tzw. podmiotów „wykluczonych cyfrowo”, tj. najmniejszych przedsiębiorców, którzy mogą mieć realny problem z dostosowaniem się do nowej rzeczywistości. Przykładowo z uwagi na ograniczony dostęp do informacji, problemy z dostępem do sieci lub inne.

W efekcie, dla tych przedsiębiorców ustawodawca przewidział dalej idące odroczenie terminu obligatoryjnego e-fakturowania i zwolnienie z obowiązku wystawiania e-faktur w okresie od 1 kwietnia do 31 grudnia 2026 r.

W omawianym okresie przedsiębiorcy Ci będą mogli faktuować na zasadach dotychczasowych (papierowo lub elektronicznie). Równocześnie zastrzeżono, że uprawnienie do wystawiania faktur w postaci papierowej lub elektronicznej dotyczy wyłącznie podmiotów, u których łączna miesięczna wartość sprzedaży wraz z podatkiem VAT (brutto) podlegająca udokumentowaniu fakturami wystawianymi poza KSeF jest mniejsza lub równa 10.000 zł.

Jeśli zatem dany podmiot fakturuje do limitu 10.000 zł należności ogółem (np. w ramach pojedynczego kontraktu B2B lub w ramach tzw. wynajmu prywatnego), to w obowiązek wystawienia e-faktur w KSeF wejdzie dopiero od 1 stycznia 2027 r.

Warto jednak zwrócić uwagę na dwie okoliczności.

Po pierwsze, przedsiębiorca utraci omawiane uprawnienie, jeśli próg 10.000 zł zostanie przekroczony i począwszy od faktury, którą przekroczy tą wartość wejdzie on w obowiązek wystawienia jej w formie ustrukturyzowanej w KSeF.

Jest to szczególnie istotne w przypadku podmiotów dokonujących dużej liczby transakcji o małych wartościach. Będą oni bowiem musieli na bieżąco kontrolować łączną wartość sprzedaży (brutto) i weryfikować, czy dana transakcja nie rodzi ryzyka przekroczenia progu 10.000 zł. Co więcej, jeżeli w danym miesiącu próg ten zostanie przekroczony, to przedsiębiorca ten wejdzie w obowiązek e-fakturowania na stałe i nie będzie mógł ponownie skorzystać z możliwości wystawiania faktur w postaci papierowej lub faktur elektronicznych.

Podmioty „wykluczone cyfrowo”

Na przykład: Firma X sprzedaje akcesoria samochodowe w cenach od 1,00 zł do 10,00 zł. W kolejnych okresach od lutego do czerwca 2026 roku, limit sprzedaży 10.000,00 zł (brutto) nie został przekroczony. Do 30 lipca 2026 r. Firma sprzedała towary o łącznej wartości 9.999,00 zł (brutto). 31 lipca firma uzyskała zamówienie na towar Y o wartości 3,00 zł (brutto).

Jeśli omawiane zamówienie zrealizowane będzie w kolejnym miesiącu (np. 01.08.2026 r.) ww. limit zostanie zachowany i przedsiębiorca wciąż będzie mógł fakturować poza KSeF.

Jeśli zamówienie to zrealizowane zostanie 31 lipca, Firma będzie musiała wystawić e-fakturę w KSeF i każde kolejne zamówienie będzie już wymagało wystawiania faktur ustrukturyzowanych w KSeF. Brak nadejścia terminu 1 stycznia 2027 r. straci na znaczeniu. Jeśli przedsiębiorca przeoczy obowiązek wystawienia e-faktury, postąpi wbrew ustawie.

Po drugie, nawet, jeśli wspomniany przedsiębiorca wejdzie w obowiązek e-fakturowania dopiero od 1 stycznia 2027 r., to jak już wskazano na odbiór faktur zakupu i możliwość korzystania z KSeF powinien być gotowy już wcześniej, od 1 lutego 2026 r.

Uwaga

Literalna treść przepisów pozwala na przyjęcie stanowiska, według którego omawiany limit 10.000,00 zł można odnosić do konkretnych faktur wystawionych poza systemem KSeF w danym miesiącu, a nie do miesięcznego obrotu ze sprzedaży brutto.

W efekcie konstrukcja przepisów pozwala na skorzystanie z uprawnień dla „wykluczonych cyfrowo” również przez podmioty o znacznie wyższych obrotach, o ile faktury wystawione w formie papierowej lub elektronicznej poza systemem KSeF nie przekraczają ww. limitu.

Wykładnia taka jest jednak sprzeczna z celami przyświecającymi ustawodawcy, stąd przy tego rodzaju interpretacji przepisów zalecałbym ostrożność.

SKONTAKTUJ SIĘ Z NAMI:

KAJETAN KUBICZ

ADWOKAT

✉ e-mail: kajetan.kubicz@ltca.pl

ŁUKASZ KRASOWSKI

DORADCA PODATKOWY
RADCA PRAWNY

✉ e-mail: lukasz.krasowski@ltca.pl

🌐 www.akademialtca.pl/ksef

LTCA Zarzycki Niebudek Kubicz sp.k.
ul. Miodowa 1, 00 - 080 Warszawa
biuro@ltca.pl